

MEMORIE VAN ANTWOORD

4219

VOOR:

1. **de Koninklijke Kring van Officieren van de Lokale Politie V.Z.W.**, met maatschappelijke zetel te 2000 Antwerpen, Oudaan 5

- 2.1. **BAATS Bruno**, wonende te 2400 Mol, Broekstraat 14
- 2.2. **BACKAERT Luc**, wonende te 9340 Lede, Bellaertstraat 103
- 2.3. **bastiaenssens Mark**, wonende te 2180 Zwijndrecht, Maria Theresialei 13
- 2.4. **BORTSEL Eric**, wonende te 3510 Kermt, Molenstraat 36
- 2.5. **BUEDTS Irene**, wonende te 2820 Bonheiden, Dijleweg 110
- 2.6. **BYLOOS Joseph**, wonende te 3700 Tongeren, Maastrichterstraat 10
- 2.7. **CLAUS Koen**, wonende te 2170 Antwerpen, Doelhofstraat 16
- 2.8. **COEN Willy**, wonende te 3190 Boortmeerbeek, Marsweg 26
- 2.9. **CORLUY Kathleen**, wonende te 9120 Beveren, Pastoor Steenssensstraat 21
- 2.10. **DE BAECK Erik**, wonende te 1840 Londerzeel, Linde 76
- 2.11. **DE BELDER Karel**, wonende te 2800 Mechelen, Wittebroodstraat 21
- 2.12. **DE BRUYNE Sonia**, wonende te 2100 Antwerpen, Oude Bosuilbaan 128
- 2.13. **DE CLERCK Willy**, wonende te 2390 Malle, Kersenlaan 1
- 2.14. **DE JONGHE Marc**, wonende te 9120 Beveren, Cortewalledreef 41
- 2.15. **DE KOCK Luc**, wonende te 2920 Kalmthout, Van Nu en Strakslaan 4
- 2.16. **DE MEULEMEESTER Kris**, wonende te 8470 Zevekote, Pastoriestraat 14
- 2.17. **DE VIL Marc**, wonende te 2840 Rumst, Hans Melinclaan 12
- 2.18. **DE WACHTER Jan**, wonende te 2070 Zwijndrecht, Neerbroek 124
- 2.19. **DE WANDELEER Bart**, wonende te 9300 Aalst, Brusselsesteenweg 60
- 2.20. **DE WISPELAERE André**, wonende te 2150 Borsbeek, Hulgenrodestraat 63
- 2.21. **DE WITTE Luc**, wonende te 9170 Sint-Gilles-Waas, Blokstraat 4
- 2.22. **DECEUNINCK André**, wonende te 8470 Gistel, Sneeuwuitjesstraat 22
- 2.23. **DEVALCK Frank**, wonende te 1654 Huizingen, Koningin Fabiolalaan 12
- 2.24. **DEVEMIE Jean Luc**, wonende te 9600 Ronse, Viermaartlaan 4
- 2.25. **DEVOGHT Jos**, wonende te 2920 Kalmthout, Kapellensteenweg 32
- 2.26. **DILLEN Walter**, wonende te 2930 Brasschaat, Max Hermanslei 194
- 2.27. **DRIESSENS Eric**, wonende te 2950 Kapellen, Poeldreef 17
- 2.28. **DUPONT Guido**, wonende te 2170 Antwerpen, Alkstraat 1p
- 2.29. **EERDEKENS Roger**, wonende te 3530 Houthalen, Hoogstraat 1A
- 2.30. **FABRE Werner**, wonende te 9120 Beveren, Vlasbloemstraat 18
- 2.31. **FAES Tanja**, wonende te 2960 Brecht, Venusstraat 22
- 2.32. **FLOREN Bruno**, wonende te 2990 Wuustwezel, Mansionstraat 62
- 2.33. **GEENS Luc**, wonende te 2220 Heist-op-den-Berg, Bossestraat 66
- 2.34. **GILBERT Marc**, wonende te 2660 Antwerpen, Den Haaglaan 112
- 2.35. **GYSBRECHTS Bart**, wonende te 2590 Berlaar, Schoolstraat 57
- 2.36. **HEEREN Karl**, wonende te 2000 Antwerpen, Oudaan 5
- 2.37. **HELLEMANS Marleen**, wonende te 2270 Herenthout, Bergense Steenweg 60
- 2.38. **HOPSTAKEN Jan**, wonende te 2050 Antwerpen, Gloriantlaan 57/12
- 2.39. **JANSSEN Patrick**, wonende te 2020 Antwerpen, Berendrechtstraat 80

- 2.40. **JASPERS Marc**, wonende 2920 Kalmthout, Distelvinklaan 14
- 2.41. **JORIS Luc**, wonende te 2980 Zoersel, Nieuwedreef 15
- 2.42. **KENNES Noel**, wonende te 9120 Beveren, Polderdreef 9
- 2.43. **LANTIN Jean**, wonende te 3990 Peer, Herestraat 24
- 2.44. **LEFEBVRE Philippe**, wonende te 2000 Antwerpen, Oudaan 5
- 2.45. **LUYCKX Johan**, wonende te 2030 Antwerpen, Schoonbroek 234
- 2.46. **MARES Leo**, wonende te 9120 Beveren, Gravendreef 1
- 2.47. **MARIS Carl**, wonende te 2800 Mechelen, Bethaniënstraat 12D
- 2.48. **MASSONET Jozef**, wonende te 3511 Hasselt, Drakerstraat 20
- 2.49. **MEEUS Ludo**, wonende te 2480 Dessel, Romboutsstraat 17
- 2.50. **MICHIELS Jos**, wonende te 3960 Bree, Kerkstraat 32
- 2.51. **MOL Roger**, wonende te 2490 Balen, Dwarsstraat 9
- 2.52. **NEEUS Victor**, wonende te 2200 Morkhoven, Braakveld 14A
- 2.53. **NEUT Carlo**, wonende te 2830 Blaasveld, Rommekeshof 5
- 2.54. **NUYTS Eddy**, wonende te 2400 Mol, Molenhoekstraat 2
- 2.55. **NUYTS Johan**, wonende te 8020 Hertsberge, Breeweg 19
- 2.56. **OLTHOF Johnny**, wonende te 2970 Schilde, Turnhoutsebaan 350b2
- 2.57. **OOMS Wim**, wonende te 2450 Meerhout, Lil 46
- 2.58. **POSSEMIERS Alex**, wonende te 2930 Brasschaat, Molenheide 37
- 2.59. **PÖTGENS Vinciane**, wonende te 2018 Antwerpen, Koningin Elisabethlei 4b1
- 2.60. **PROOT Xavier**, wonende te 8480 Ichtegem, Melkerijstraat 3
- 2.61. **PROVINCIAEL Willy**, wonende te 2627 Schelle, Papevelden 13
- 2.62. **RAYEN Jozef**, wonende te 2275 Lille, Oevelenberg 20A
- 2.63. **ROGGEMANS Paul**, wonende te 2820 Bonheiden, Waversesteenweg 13
- 2.64. **ROOFTHOOF Paul**, wonende te 2242 Zandhoven, Schaaflaan 10
- 2.65. **ROTTIERS Freddy**, wonende te 2060 Antwerpen, Stuivenbergplein 54
- 2.66. **SCHAMPAERT Eddy**, wonende te 2860 Sint Katelijne Waver, Lemanstraat 25
- 2.67. **SIMONS Marc**, wonende te 2500 Lier, Paradeplein 1
- 2.68. **SOMERS Peter**, wonende te 2140 Antwerpen, Bleekhofstraat 115/12
- 2.69. **SPELTENS Ronald**, wonende te 1640 Sint Genesius Rode, Zoniënwoodlaan 79
- 2.70. **STAES Ben**, wonende te 9120 Beveren, Pastoor Steenssensstraat 21
- 2.71. **STOUFS Johan**, wonende te 8980 Zonnebeke, Tuinwijk 37
- 2.72. **T'KINDT Paul**, wonende te 2930 Brasschaat, Gaspeldoornlaan 19
- 2.73. **VAN DEN BOSSCHE Samuel**, wonende te 9120 Beveren, Gravendreef 1
- 2.74. **VAN DEN BRANDEN Marc**, wonende te 2300 Turnhout, Brabantlaan 70
- 2.75. **VAN DEN BUIJS Louis**, wonende te 2920 Kalmthout, Putsesteenweg 169
- 2.76. **VAN DER AERCHOT Marnix**, wonende te 2820 Bonheiden, Putsesteenweg 37
- 2.77. **VAN DER BORGHT Fernand**, wonende te 2100 Antwerpen, Koningsarendlaan 56
- 2.78. **VAN GOETHEM Virginia**, wonende te 2970 Schilde, Grote Beemd 40
- 2.79. **VAN HOOFF Willy**, wonende te 2400 Mol, Pastoor Wuytsstraat 37
- 2.80. **VAN HOOFF Patrick**, wonende te 2610 Antwerpen, Julius De Geyterstraat 253/4
- 2.81. **VAN KONNEGEM Frank**, wonende te 2970 Schilde, Schoolstraat 70
- 2.82. **VAN MULLEM Pascal**, wonende te 6860 Sint Katelijne Waver, Duffelsesteenweg 126
- 2.83. **VAN PEER Dirk**, wonende te 2200 Herentals, Molenvest 23
- 2.84. **VAN PUYVELDE Dirk**, wonende te 2140 Antwerpen, De Leescorffstraat 9
- 2.85. **VAN THIENEN Jean-Pierre**, wonende te 9310 Moorsel, Waverstraat 76
- 2.86. **VAN VLIERBERGHE Gerrit**, wonende te 2610 Antwerpen, Letterkundestraat 181
- 2.87. **VANDENHOUDT Dominique**, wonende te 3500 Hasselt, Egelstraat 46
- 2.88. **VANDERHOYDONK Robert**, wonende te 3500 Hasselt, Thonissenlaan 15
- 2.89. **VANDERPLANKEN Walter**, wonende te 2930 Brasschaat, Dullingen 22
- 2.90. **VANHERCK Yannick**, wonende te 3800 Brustem, Geelstraat 65
- 2.91. **VERBEECK Rudy**, wonende te 2920 Kalmthout, Cassenboomlaan 23
- 2.92. **VERBERCKT Sven**, wonende te 2940 Stabroek, Abelenlaan 21

- 2.93.**VERCAMMEN Marc**, wonende te 2600 Antwerpen, Wapenhaghestraat 25
- 2.94.**VERLINDEN Kris**, wonende te 2627 Schelle, Kapelstraat 39
- 2.95.**VERMEULEN Ronald**, wonende te 2531 Vremde, Anemonenlaan 3
- 2.96.**VERMEULEN Pierre**, wonende te 2390 Malle, Turnhoutsebaan 2
- 2.97.**VERMONT Dominiek**, wonende te 8940 Wervik, Kleine Wervikstraat 13
- 2.98.**VERSCHAEREN Bart**, wonende te 2140 Reet, s Herenbaan 110
- 2.99.**VERSTRAELEN Karel**, wonende te 2350 Vosselaar, Burg. Bossaertlaan 9
- 2.100.**VERSTRAETE Gert**, wonende te 2950 Kapellen, Christiaan Pallemansstraat 57
- 2.101.**VERSYCK Wim**, wonende te 1933 Sterrebeek, Tramlaan 148
- 2.102.**VERSYCK Koen**, wonende te 3545 Halen, Bloemendaalstraat 29
- 2.103.**WAUTERS David**, wonende te 2070 Zwijndrecht, Pastoor Coplaan 222
- 2.104.**WAUTERS Thomas**, wonende te 9120 Melsele, Kapelstraat 14
- 2.105.**WOUTERS Roger**, wonende te 2020 Antwerpen, Cyriel Buysestraat 73
- 2.106.**VANDERHEIDEN Benedictus**, wonende te 3540 Herk-De-Stad, Guldenspore laan 30
- 2.107.**BEELEN Jean-Pierre**, wonende te 3460 Bekkevoort, Eugene Coolstraat 11a
- 2.108.**HUYBRECHTS Walter**, wonende te 3140 Keerbergen, Taboralaan 13
- 2.109.**GEYSEN Joannes**, wonende te 2960 Brecht, Groot Veerle 29
- 2.110.**LEMMENS Dirk**, wonende te 2900 Schoten, Gasketelplein 16

3. **VZW Syndicaat van de Belgische Politie**, erkend als vakorganisatie bij Koninklijk besluit van 12 juli 2001, met KBO nummer 410739867 en met maatschappelijke zetel te 1070 Anderlecht, Geurstraat 23.

Verzoekende partij;

Allen bijgestaan en vertegenwoordigd door meester Patrick VAN DER STRATEN, advocaat aan de balie te Antwerpen, aldaar kantoorhoudende aan de Mechelsesteenweg 120, alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan.

TEGEN:

De MINISTERRAAD van het Koninkrijk België, vertegenwoordigd door de heer Eerste Minister Elio Di Rupo waarvan de diensten zijn gevestigd te 100 Brussel, Wetstraat 16.

Verwerende partij;

Bijgestaan en vertegenwoordigd door de Meesters David D’HOOGHE, Arne CARTON en Jochen VRANCKX, advocaten, kantoor houdend te 1000 Brussel, Loksumstraat 25, alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan.

Aan de Heer voorzitter, Rechters van het Grondwettelijk Hof,

Verzoekende partijen hebben de eer de hiernavolgende memorie van antwoord in te dienen in het kader van het vernietigingsberoep dat verzoekende partijen bij verzoekschrift dd. 21 juni 2013 hebben ingesteld tegen de wet van 13 december 2012 houdende diverse wijzigingsbepalingen betreffende de pensioenen van de overheidssector, “in het bijzonder wat artikel 2 en 3 betreft”

I. PROCEDURE

Gelet op de verzoekschriften in de zaken 5669 en 5670.

Gelet op de samenvoeging van beide zaken.

Gelet op de memorie van de ministerraad dd. 27.09.2013

II. IN FEITE

De wet van 13 december 2012 houdende diverse wijzigingsbepalingen betreffende de pensioenen van de overheidssector (*hierna ook kortweg de wet van 13 december 2012*) wijzigt de pensioenregeling van de leden van het operationeel kader van het politiekorps die behoren tot het officierskader door de volle leeftijd waarop deze personeelsleden op pensioen kunnen gaan op 62 jaar te brengen.

Deze wet van 13 december 2012 werd in het Belgisch Staatsblad van 21 december 2012 gepubliceerd.

De wet 13 december 2012 houdende diverse wijzigingsbepalingen betreffende de pensioenen van de overheidssector – in het bijzonder artikelen 2 en 3- schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, afzonderlijk gelezen of in samen lezing met de artikelen 177 en 184 van de Grondwet alsook met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

Hierna zullen verzoekende partijen antwoorden op de opmerkingen zoals uiteengezet in de memorie van de ministerraad.

II. IN RECHTE

Betreffende het belang

1. De ministerraad houdt voor dat de verzoekende partijen geen belang zouden hebben en hun belang onvoldoende zouden aantonen. Mevrouw Annemie YSEWIJN zou geen verzoekende partij zijn.

“73. Vervolgens dient te worden vastgesteld dat voor de 110 verzoekende partijen die natuurlijke personen zijn, voor 9 personen weliswaar “getuigenissen werden neergelegd als stuk (stuk 4 van verzoekende partijen in de procedure met rolnummer 5669), maar in het verzoekschrift in de procedure met rolnummer 5669 niet wordt verduidelijkt op welke wijze deze personen concreet door de bestreden bepalingen worden geraakt. Voorts kunnen de twee (overigens identieke) “voorbeelden” in de verzoekschriften in de procedures met rolnummers 5669 en 5670 in dit verband geenszins op overtuigende wijze het belang van verzoekende partijen aantonen. Zo kan bijvoorbeeld worden vastgesteld dat mevrouw Annemie Ysewijn (een van de twee zgn. “voorbeelden”) in casu geen verzoekende partij is.

74. Uit het voorgaande volgt dat de verzoekende partijen niet op voldoende wijze aantonen dat zij rechtsreeks en ongunstig kunnen worden geraakt door de bestreden wet.” (randnummer 73-74 memorie van de ministerraad)

Dit is natuurlijk niet noodzakelijk aangezien zowel de VZW Koninklijke Kring van Officieren van de Lokale Politie als de VZW Syndicaat van de Belgische Politie verenigingen zijn die de professionele, economische en sociale belangen van mevrouw Annemie YSEWIJN in haar hoedanigheid als politie-officier verdedigen. Bovendien is mevrouw YSEWIJN lid van de VZW Syndicaat van de Belgische Politie. Hierover zei uw hof reeds het volgende:

“B.4.1. De Ministerraad betwist de ontvankelijkheid van het beroep dat de v.z.w. Syndicaat van de Belgische politie in de zaak nr. 2276 heeft ingesteld.

B.4.2. Wanneer een vereniging zonder winstoogmerk die zich op een collectief belang beroept, toegang wenst tot het Hof, is vereist dat het maatschappelijk doel van de vereniging van bijzondere aard is en derhalve onderscheiden van het algemeen belang; dat het collectief belang niet tot de individuele belangen van de leden is beperkt; dat het maatschappelijk doel door de bestreden norm kan worden geraakt; dat niet blijkt dat dit maatschappelijk doel niet of niet meer werkelijk wordt nagestreefd.

*B.4.3. Volgens artikel 2 van haar statuten heeft de verzoekende vereniging onder meer tot doel « het verdedigen en het promoten van de professionele, economische en sociale belangen van haar leden ». **De bestreden bepalingen kunnen de belangen die de vereniging tot doel heeft te verdedigen, rechtstreeks en ongunstig raken. Zij doet blijken van een belang bij haar beroep.***

B.5. De excepties worden verworpen.” (arrest nr. 177/2002)

Alleszins is het duidelijk dat het voorbeeld van mevrouw YSEWIJN niet op haar juistheid wordt betwist. Uit het voorbeeld van mevrouw YSEWIJN blijkt onomstotelijk dat de aangevochten wettelijke bepalingen de belangen die de verenigingen tot doel hebben te verdedigen rechtsreeks en ongunstig raken.

2. De ministerraad houdt voor dat verzoekende partijen geen CALog personeel zouden vertegenwoordigen en dat verzoekende partijen bijgevolg geen belang zouden hebben voor wat betreft het aanvechten van de niet-verantwoorde discriminaties ten aanzien van het CALog personeel.

“83. Voorafgaand valt echter op te merken dat niet valt in te zien welk belang verzoekende partijen in de onderhavige procedure met rolnummers 5669 en 5670 zouden (kunnen) hebben bij het door hen aangeklaagde verschil in

behandeling tussen ex-rijkswachters en administratief en logistiek personeel aangezien zij niet voorhouden laat staan aantonen, dat zij deel uitmaken van het personeelsbestand van het administratief en logistiek personeel en/of dergelijke personen vertegenwoordigen.” (randnummer 83 memorie van de ministerraad zie ook randnummer 136)

Verzoekende partijen tonen echter wél aan dat zij het administratief en logistiek personeel vertegenwoordigen én dat zij er deel van uitmaken. Verzoekende partijen verwijzen uitdrukkelijk naar het voorbeeld van mevrouw PÖTGENS Vinciane, verzoekster 2.59. Dit voorbeeld werd uitvoerig besproken in de oorspronkelijke vernietigingsverzoeken. (zie randnummer 6 van de Vernietigingsverzoekschriften)

Voor wat betreft de Koninklijke Kring van Officieren van de Lokale Politie van Antwerpen en omliggende Politiezones kan er worden verwezen naar de statuten en het daarin omschreven doel.

“TITEL II – Doel, duur

Art. 3 De vereniging heeft tot doel, los van elke politieke of filosofische overtuiging:

Het bevorderen van de professionaliteit, de eendracht, de cultuur en de collegialiteit van de lokale politie in het algemeen en deze van de politieofficieren in het bijzonder. De vereniging wil tevens hartelijke betrekking met bestuurlijke en gerechtelijke overheden onderhouden.

Dit wil zij bereiken door het optimaliseren van interne en externe communicatie en representatie, het ontwikkelen van beroepskennis alsook door de morele en materiële belangen van haar leden te verdedigen en de onderlinge solidariteit de te bevorderen.

(...)

TITEL III - Leden

Art. 5 De vereniging bestaat uit actieve leden, beschermde leden, steunende leden, VIP-leden en ereleden. Het aantal is onbeperkt met een minimum van drie.

Actieve leden:

De officieren van de “Lokale Politie van Antwerpen en Omliggende Politiezones” de op rust gestelde van de vroegere gemeentepolitie van de stad Antwerpen en omliggende gemeenten, die de volledige bijdrage betalen.

De CALOG-ambtenaren die behoren tot niveau A en behoren tot de “Lokale Politie van Antwerpen en Omliggende Politiezones”

(...)”(stuk 3 bij het verzoekschrift in de zaak met rolnummer 5669)

Voor wat betreft Syndicaat van de Belgische Politie VZW kan eveneens worden verwezen naar de statuten en het daarin omschreven doel.

“Artikel 2

De vereniging, hierna verder “de vzw” genoemd, die een onafhankelijke organisatie is heeft tot voorwerp de syndicale actie van de Belgische openbare politie en gelijkgestelde diensten, alsook de openbare inlichtingen en veiligheidsdiensten.

Ze heeft tot doel onder meer het verdedigen en het promoten van de professionele, statutaire, economische en sociale belangen van haar leden.

Zij is een syndicale organisatie die toegankelijk is voor al het personeel:

- Van de geïntegreerde politiediensten, gestructureerd op twee niveaus;

- dat ressorteert onder sectorcomité III (justitie), zoals bepaald in bijlage 1 van het k.b. van 28.9.1984 tot uitvoering van de wet van 19.12.1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel

- van de buitendiensten van de Veiligheid van de Staat.

Worden als dusdaniq beschouwd: de definitief benoemde personeelsleden, de stagiaires, de contractuele agenten en de gepensioneerde zowel van het operationeel als van het administratief en logistiek kader. (...)”(stuk 3 bij verzoekschrift in de zaak met rolnummer 5670)

3. De ministerraad beweert dat verzoekende partijen incorrect zouden voorhouden dat er een discriminatie zou bestaan binnen het Administratief en logistiek personeel tussen enerzijds de categorie personeelsleden van het administratief en logistiek personeel en de personeelsleden van het administratief en logistiek kader ex-Rijkswacht, zonder dat verzoekende partijen zouden specificeren dat het hier enkel gaat om zij die als militair waren aangewezen om te dienen in het administratief en logistiek korps van de Rijkswacht. (randnummer 104, 2de alinea, memorie van de Ministerraad)

Dit wordt door verzoekende partijen nooit voorgehouden. Er werd uitdrukkelijk verwezen naar het feit dat het hier om ex-militairen gaat die waren aangewezen om te dienen in het administratief en logistiek korps van de Rijkswacht. (zie de formulering van het eerste middel)

Toch wensen verzoekende partijen hieraan toe te voegen dat het administratief en logistiek kader van de Rijkswacht voor het grootste deel uit ex-militairen bestond.

Betreffende het eerste middel

4. In haar memorie verwijst de ministerraad ter verantwoording van de bijkomende verschillen herhaaldelijk naar de verantwoording die in 2001 (voor het verschil in behandeling tussen ex-Rijkswachters enerzijds, en anderzijds ex-gerechtelijke politie – gemeentepolitie) werd gegeven (nl. de verwachting / verworven rechten) voor het behoud van de bestaande verschillen.

“107. Inzake de preferentiële leeftijdsgrenzen die worden behouden door art. 88, tweede lid van de wet van 28 december 2011 stelde de minister van pensioenen in de commissie voor sociale aangelegenheden van de Senaat terecht dat “[d]e bestaande afwijking destijds de juridische toets [heeft] doorstaan”

Uw hof oordeelde in het arrest nr. 177/2002 van 5 december 2002 immers dat art. 10 van de wet van 30 maart 2001 kan worden gerechtvaardigd in het licht van de doelstelling om voormalige rijkswachters en militairen bij wijze van het overgangsmaatregel een voordeel te blijven waarborgen dat zij konden beschouwen als een aspect van hun statuut:

(...)”(randnummer 107, memorie van de ministerraad)

Het is inderdaad correct dat de met de wet van 30.03.2001 ingevoerde verschillen destijds in 2002, verwijzende naar de vooraf bestaande toestand vóór de wet van 30.03.2001 en de verschillen tussen de vergelijkbare categorieën, de gelijkheidstoets door uw Hof hebben doorstaan.

De ongelijkheden die uw Hof in 2002 vaststelde en die, rekeninghoudende met de concrete omstandigheden en de toentertijd bestaande invulling van het gelijkheidsbeginsel, worden echter met de wet van 13.12.2012 vergroot zonder dat er een redelijke verantwoording kan bestaan voor het invoeren van een bijkomende discriminatie.

De toename van de verschillen in behandeling en het creëren van een nieuwe bijkomende ongelijkheid van thans niet alleen vergelijkbare, doch sinds 2001 gelijke categorieën daar zij sinds 2001 volstrekt gelijke taken, opdrachten, .. uitvoeren, kan thans de toets met het gelijkheidsbeginsel niet doorstaan. Er is immers geen redelijke verantwoording terug te vinden waarvoor de sinds 2001 volstrekt gelijke categorieën die enkel verschillen binnen het kader van de “verworven rechten” opgebouwd vóór 2001, thans 13 jaar geleden, op een volstrekt verschillende manier worden behandeld. De ene behoudt de pensioengerechtigde leeftijd, bij de andere categorie wordt deze pensioengerechtigde leeftijd aanzienlijk verhoogd.

In deze zaak kan evenmin sprake zijn van een maatregel “bij wijze van overgang”. In casu is er geen sprake meer van een overgangsmaatregel, doch wel van een bijkomende discriminatoire maatregel die niet als overgangsmaatregel kan worden aanzien.

De verworven rechten van de ex-Rijkswachters die in 2001 als verantwoording werden ingeroepen voor de in 2001 gecreëerde verschillen – hoe rechtvaardig die ook zouden kunnen geweest zijn in 2001, op het ogenblik van het invoeren van de verschillende behandeling – kunnen vandaag niet langer de grondslag vormen voor het creëren van een bijkomend verschil binnen eenzelfde categorie van politieagenten binnen eenzelfde geïntegreerd korps.

Ook de minister van pensioenen was van oordeel dat de verworven rechten – hoe gerechtvaardigd die ook zouden zijn in het verleden – niet langer de grondslag konden vormen voor een verschillende behandeling of het niet wijzigen van een situatie.

(zie per analogie naar: Algemene beleidsnota pensioenen, parl. st. 2011-2012, nr. 1964-3, 3)

5. De ministerraad zegt ook het volgende:

“109. Uit de voormelde overwegingen van Uw Hof volgt dat de stelling van verzoekende partijen dat de rechtmatige verwachtingen van officieren die op 30 april 1999 deel uitmaakten van de Rijkswacht en officieren die op 30 april 1999 geen deel uitmaakten van de Rijkswacht volstrekt gelijklopend zouden zijn (cfr. P. 31 van verzoekschrift in de procedure met rolnummer 5669) tegenstrijdig is met de beoordeling in het arrest nr. 177/2002 van 5 december 2002.” (randnummer 109 memorie van de ministerraad)

Uit het arrest nr. 177/2002 blijkt dat uw Hof toen vaststelde dat de ex-rijkswachters en de andere officieren ten tijde van de politiehervormingen niet dezelfde verwachtingen hadden. Toen hadden de ex-rijkswachters de verwachting om op de leeftijd van 54/56/58 jaar op pensioen te gaan daar waar toen, anno 2001, andere officieren de verwachting hadden om op de leeftijd van 60 op pensioen te gaan. Een behoud van het toen bestaande verschil werd toen door uw Hof als verantwoord aanzien gelet op het verschil in verwachtingen die de onderscheiden categorieën anno 2001 hadden. De pensioenleeftijd werd toen voor geen enkele categorie gewijzigd. Dit kon met het oog op de destijds bestaande rechtmatige verwachting van de verschillende categorieën.

Op de vooravond van de laatste pensioenhervorming 2012 zijn de ontstane verwachtingen sinds 2001 echter wel volstrekt gelijklopend in de zin dat alle officieren de rechtmatige verwachting hadden dat zij in de toekomst op de leeftijd van respectievelijk 54/56/58/60 jaar op pensioen zouden kunnen gaan. Er bestaat sinds de politiehervorming 2001 (waarbij de overgang naar een zelfde statuut voor alle politiemensen van de geïntegreerde politie duidelijk werd vanaf 1 mei 1999) geen verschil in een nieuwe verwachting m.b.t. de toekomst daar sinds 2001 de groep officieren als 1 groep worden aanzien. Enkel voor de officieren die op de leeftijd van 60 jaar op pensioen zouden kunnen gaan werd de pensioenleeftijd opgetrokken tot 62 jaar. Er moet worden vastgesteld dat binnen het korps van officieren de wetgever niet beoogd heeft de inspanningen gelijk te verdelen.

Indien de rechtmatige verwachting van de officieren die op de leeftijd van 54/56/58 op pensioen zouden kunnen gaan, de verantwoording is waarom hun pensioenleeftijd onaangetast blijft, is het volstrekt onduidelijk en creëert het een onverantwoorde ongelijkheid en dus discriminatie indien de rechtmatige verwachtingen van de officieren die op de leeftijd van 60 jaar op pensioen zouden kunnen gaan, worden genegeerd en hun pensioenleeftijd wordt verhoogd tot 62 jaar. Daar waar de rechtmatige verwachting een verantwoording kan zijn voor het behoud van de pensioenleeftijd 54/56/58 jaar, kan niet worden ingezien waarom diezelfde verwachting om de pensioenleeftijd op 60 jaar te behouden, geen verantwoording zou kunnen uitmaken tot het behoud van deze pensioenleeftijd.

Integendeel, eerder zou men geneigd zijn te aanvaarden dat het optrekken van de pensioenleeftijd van de categorie officieren die konden beogen op de verwachting om op pensioen te gaan op 54/56/58 jaar, zouden worden verhoogd rekeninghoudende met de algemene filosofie van de verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd. Het is niet redelijk verantwoord dat dezelfde verwachting, levende binnen eenzelfde korps van officieren die sinds 2001 eenzelfde activiteit uitoefenen, 2 categorieën worden gecreëerd waarbij voor de ene dezelfde verwachting tot het behoud van de pensioenleeftijd wordt gerespecteerd, en voor een andere groep de verwachting tot het behoud van de pensioenleeftijd niet wordt gerespecteerd.

Voor deze verschillende behandeling naar verwachting toe wordt geen enkele verantwoording gegeven.

6. Daarnaast wijst de ministerraad erop dat uw hof in 2002 heeft aanvaard dat de overgangsmaatregel van na de politiehervorming tot wel 35 jaar konden blijven lopen. (randnummer 110 memorie van de ministerraad) Dit wordt door de verzoekende partijen niet betwist. Het is echter niet correct te stellen dat de huidige “overgangsmaatregel” dezelfde draagwijdte heeft als diegene die in 2002 voorlag aan uw

hof. Bijgevolg kunnen ook niet dezelfde argumenten worden ingeroepen zoals hierboven reeds uitvoerig werd besproken. De vergroting van de discriminatie vereist een eigen verantwoording en kan niet enkele worden verantwoord door het reeds bestaan van een verantwoorde discriminatie.

Het argument dat overgangsmaatregelen die n.a.v. de politiehervorming in 2001 nog van kracht zijn en moeilijk opnieuw in vraag kunnen worden gesteld is een verantwoording voor het behouden van het bestaande onderscheid maar geen verantwoording is voor het invoeren van een nieuw onderscheid.

Na 13 jaar werking geïntegreerde politie kan een nieuwe bijkomend verschil niet verantwoord worden door te verwijzen naar verwachtingen en verworven rechten ontstaan vóór 2001 van personeelsleden die in dienst waren vóór 01.05.1999. Het nieuwe bijkomend verschil kan niet verantwoord worden door te stellen dat het om een overgangsmaatregel gaat n.a.v. de invoering van de geïntegreerde politie en de al dan geopperde visie om de bestaande ongelijkheden te verantwoorden. Nieuwe ongelijkheden kunnen niet verantwoord worden door te verwijzen naar het bestaan van oude ongelijkheden die behouden bleven bij wijze van overgangsmaatregel.

7. Verder argumenteert de ministerraad dat een plotse afschaffing van de verschillen niet verantwoord of onredelijk zou zijn. (randnummers 113, 114 en 116 memorie van de ministerraad) De vraag stelt zich echter niet of de afschaffing van de bestaande verschillen verantwoord zou zijn. De vraag is of het vergroten van het verschil binnen eenzelfde categorie verantwoord kan worden. Het verschil in de behandeling van de verwachtingen van personen binnen eenzelfde korps tot het behoud van de bestaande pensioenleeftijd is verantwoord. De ministerraad meent uit de onredelijkheid van de afschaffing af te kunnen leiden dat de vergroting van de bestaande verschillen redelijk zou zijn. Dit staat uiteraard geheel los van elkaar.

8. Daarenboven zou men niet hebben willen raken aan de verworven rechten en verwachtingen van de generaties die de (toen) huidige pensioenleeftijd naderen. (randnummer 113 memorie van de ministerraad) Dit is op geen enkele manier een verantwoording waarom met de verwachting van een bepaalde categorie van personeelsleden van eenzelfde korps en de verworven rechten van deze categorie van personen geen rekening zou houden terwijl dit voor andere personen binnen eenzelfde korps wel gebeurt. De verhoging van de pensioenleeftijd treft ook de generatie officieren en CALog-personeelsleden die de (toen) huidige pensioen leeftijd naderen. En zoals boven gesteld hadden zij dezelfde rechtmatige verwachtingen op hun pensioenleeftijd als de ex-rijkswachters.

9. Onder dezelfde randnummer 113 verwijst de ministerraad eveneens naar een uitspraak van de minister van pensioenen waarin hij besloot dat in dit verband rekening dient te worden gehouden met de bestaande historische verschillen tussen de verschillende beroepsgroepen. Uiteraard is deze stelling voor de aangevochten discriminatie geheel irrelevant aangezien het hier niet om verschillende beroepsgroepen gaat.

10. Ook zegt de ministerraad het volgende:

“In dit verband dient er rekening mee te worden gehouden dat voor de personeelsleden van de geïntegreerde politie die voorheen geen deel hebben uitgemaakt van het personeel van de Rijkswacht nooit bijzondere bepalingen golden. Zij hebben dus steeds enkel de verwachting gehad om overeenkomstig de algemene regels toepasselijk op ambtenaren, gebruik te kunnen maken van de mogelijkheid om op de leeftijd van 60 jaar met vervroegd pensioen te gaan (met toepassing van artikel 46 van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen)”(randnummer 117)

Het is inderdaad zo dat het vervroegd pensioen van de officieren en CALog personeelsleden die niet ex-Rijkswacht waren, werd geregeld door de algemene bepaling van artikel 46 van de wet van 15 mei 1984. Hieruit kan uiteraard niet worden afgeleid dat deze politieofficiëren of CALog personeelsleden een andere rechtmatige verwachting hadden ten aanzien van hun pensioen dan de ex-rijkswachters. Zij hadden dezelfde rechtmatige verwachting m.b.t. het behoud van hun pensioenleeftijd zoals de ex-rijkswachters de verwachting hadden tot het behoud van hun pensioenleeftijd.

Zowel ten tijde van het arrest nr. 177/2002 als aan de vooravond van de pensioenhervorming was het duidelijk dat de ex-rijkswachters de rechtmatige verwachting hadden op de leeftijd van 54/56/58 jaar op pensioen te gaan en dat de andere officieren en CALog-personeelsleden de rechtmatige verwachting hadden om op de leeftijd van 60 op pensioen te gaan. Dit was voor uw Hof in 2002 een redelijke verantwoording om dit onderscheid te behouden. Maar dit is nu geen redelijke verantwoording om het onderscheid te vergroten. Daarenboven stelt zich de vraag of uw Hof de verworven rechten en verwachtingen van de ex-rijkswachters 2001 nog als een voldoende verantwoording kan aanzien voor een verschillende behandeling anno 2013 rekeninghoudende dat de personeelsleden sinds 12 jaar werken in 1 zelfde geïntegreerde politie.

11. De ministerraad stelt in haar memorie onder randnummer 121 dat er geen sprake is van een substantiële vergroting van het verschil in pensioenleeftijd. Theoretisch zou er zelfs geen enkele vergroting zijn, aangezien er voor de wetswijziging theoretisch ook verschillen tot 11 jaar mogelijk zouden zijn geweest. (54 jaar - 65 jaar).

“Theoretisch zijn er sinds de inwerkingtreding van de wet van 30 maart 2001 zelfs verschillen tot 11 jaar mogelijk (54-65 jaar), in de mate officieren op de leeftijd van 60 jaar nog niet het benodigde aantal dienstjaren hadden bereikt. In dit kader dient opgemerkt te worden dat de leeftijdsgrens van 65 jaar reeds bestaat sinds de inwerkingtreding van de wet van 21 juli 1844. De bewering van eisende partijen dat het verschil inzake tijdstip van oppensioensstelling steeds en noodzakelijkerwijs substantieel groter is ingevolge de bestreden wet (cfr. P. 29 van het verzoekschrift in de procedure met rolnummer 5669), is dan ook onjuist.

Uw hof heeft deze onderscheiden behandeling in het arrest nr. 177/2002 uitdrukkelijk verenigbaar verklaard met het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel. Dat deze verschillen voor het merendeel van deze categorieën van personen op termijn tussen de vier en de acht jaar zullen oplopen (54/56/58 jaar vs. De algemene leeftijd voor vervroegde oppensioensstelling van 62 jaar vanaf 2016), en op termijn voor een aantal uitzonderingsgevallen met een te beperkt aantal dienstjaren tot 11 jaar zou kunnen oplopen (54/56/58 vs. De algemene leeftijd voor oppensioensstelling van 65 jaar), is, gelet op de verschillende doelstellingen van de wetgever met name enerzijds een categorie van personen een voordeel te blijven waarborgen dat zij konden beschouwen als een aspect van hun statuut en anderzijds de betaalbaarheid van de pensioenen te garanderen, niet onevenredig.” (randnummer 121 memorie van de ministerraad)

De ministerraad stelt de zaken onjuist en ongenueanceerd voor en poogt, door een onjuiste vergelijking te maken, uw Hof te misleiden.

Artikel 46 van de wet van 15 mei 1984 luidde oorspronkelijk:

“Aan personen die hun loopbaan hebben beëindigd na 31 december 1976 en die in aanmerking komende diensten of periodes van na die datum kunnen laten gelden, kan het pensioen worden verleend op de eerste dag van de maand die volgt op die van hun 60ste verjaardag, of op de eerste dag van de maand die volgt op de datum van de stopzetting van hun functies indien deze zich later voordoet, op voorwaarde dat zij ten minste vijf pensioenaanspraakverlenende dienstjaren tellen, met uitzondering van de bonificaties wegens studies en andere periodes vergoed wegens diensten die voor de vaststelling van de wedde meetellen. (...)” (eigen onderlijning)

De pensioenleeftijd van 65 jaar gold dus slechts voor officieren of CALog-personeelsleden die op de leeftijd van 64 jaar, minder dan vijf pensioenaanspraakverlenende dienstjaren hebben.

Het is dus niet correct, zoals de ministerraad doet, te stellen dat er ten tijde van uw arrest nr. 177/2002 werd geargumenteed dat er een verschil van pensioenleeftijd van 11 jaar bestond tussen vergelijkbare categorieën.

Daarenboven loopt de vergelijking mank, gelet op een onjuiste vergelijking.

De ministerraad maakt een **onjuiste vergelijking tussen**:

- een officier (ex-rijkswachter) met **20** pensioenaanspraakverlenende dienstjaren op de leeftijd van **54** jaar;

met een:

- officier (ex-gemeentepolitie) met minder dan **5** pensioenaanspraakverlenende dienstjaren op de leeftijd van **64** jaar.

De situatie van beiden is volstrekt verschillend.

Om een **correcte vergelijking** te maken dient men de officieren met de vergelijkbare carrière te vergelijken. De enige correcte vergelijking is die tussen:

- een officier (ex-rijkswachter) die op de leeftijd van **54** jaar, **20** pensioenaanspraakverlenende dienstjaren heeft

Ten tijde van het arrest nr. 177/ 2002

*→ **Kon** op de leeftijd van **54 jaar na 20 dienstjaren** op pensioen gaan,*

Na de pensioenhervorming van 2012

*→ **kan nog steeds** op de leeftijd van **54 jaar na 20 dienstjaren** op pensioen gaan.*

met een:

- officier (vb. ex-gemeentepolitie) die op de leeftijd van **54** jaar, **20** pensioenaanspraakverlenende dienstjaren heeft.

Ten tijde van het arrest nr. 177/ 2002

*→ **Kon** op de leeftijd van **60 jaar na 26 dienstjaren** op pensioen gaan (voldoet aan de vereiste van 5 dienstjaren),*

Na de pensioenhervorming van 2012

*→ **kan pas** op de leeftijd van **65 jaar na 31 dienstjaren** op pensioen gaan. (hij voldoet immers niet aan de verhoogde vereiste in aantal dienstjaren van 42 jaar, zelfs niet als er rekening wordt gehouden met de gunstige overgangsmaatregelen voor een tantième van 1/50ste)*

Uit de bovenstaande correcte vergelijking blijkt de discriminatie overduidelijk. Het spreekt voor zich dat, naargelang de feitelijke situatie, de discriminatie met betrekking tot de pensioenleeftijd kan variëren.

Het is daarenboven erg opvallend dat de ministerraad het verschil van 11 jaar, dat zou hebben bestaan in 2002, thans als argument naar voren schuift. Er werd in het debat n.a.v. het arrest van uw Hof uit 2002 nooit gesproken van een theoretisch verschil van 11 jaar.

Verzoekende partijen kunnen niet geloven dat, voor zover er toen een verschil zou hebben bestaan van 11 jaar, uw Hof dit verschil zou hebben aanvaard als een verantwoorde discriminatie uitgaande van de verworven rechten en verwachtingen. Dit alles in het midden gelaten dat uw Hof dit verschil, in het licht van de evolutie van de invulling van het gelijkheidsbeginsel en gezien de tijd die er verstreken is tussen de politiehervorming (meer dan 13 jaar), vandaag de dag dit verschil nog steeds in overeenstemming zou achten met het gelijkheidsbeginsel.

12. Verzoekende partijen wijzen uw Hof er op dat er eveneens een verschil bestaat n.a.v. de promotie.

Een deel van de officieren promoveerde na de politiehervorming.

Na de politiehervorming behielden leden van het middenkader van de ex-Rijkswacht hun preferentiële pensioenleeftijd van 56 jaar, ook bij een promotie tot officier en dit op basis van artikel 10 van de wet van 30 maart 2001¹. Ook nu, bij de huidige hervorming, behouden deze thans gepromoveerde officieren de pensioenleeftijd van 56 jaar.

Leden van het middenkader, niet ex-Rijkswacht, verloren hun preferentiële pensioenleeftijd van 58 jaar indien zij promoveerden tot officier. Zij konden ten gevolge van hun promotie pas 2 jaar later op pensioen gaan. Ten gevolge van de aangevochten bepalingen zijn het opnieuw deze officieren (niet ex-Rijkswacht) die hun pensioenleeftijd verhoogd zien tot 60/65 jaar, daar waar de ex-rijkswachters (! gepromoveerd na de politiehervorming) nog steeds aanspraak kunnen blijven maken op een preferentiële pensioenleeftijd van 56 jaar. Deze vergroting van het bestaande verschil wordt op geen enkele manier verantwoord.

¹ betreffende het pensioen van het personeel van de politiediensten en hun rechthebbenden, BS 18 april 2001.

Betreffende het tweede middel

13. De ministerraad meent uit uw arrest van 2002 te kunnen afleiden dat er 6 elementen zijn die het verschil in pensioengerechtigde leeftijd (tussen hogere officieren / lagere officieren / basis en middenkader) in 2002 verantwoordde:

1. de confrontatie met hogere beroepsrisico's
2. het ervaren van sociale ongemakken
3. het onderworpen zijn aan bijzondere fysieke vereisten
4. het in grotere mate in de praktijk staan
5. het vaker verrichten van nacht en weekendprestaties
6. het tijdens het werk meer fysieke inspanningen moeten leveren

(randnummer 144 memorie van de ministerraad)

Dit zijn inderdaad de elementen waarnaar uw Hof heeft verwezen in het arrest nr. 177/2002. Deze kunnen tot 3 categorieën worden gereduceerd:

1. De confrontatie met hogere beroepsrisico's als gevolg van het grotere mate in de praktijk staan
2. Het onderworpen zijn aan bijzondere fysieke vereisten en de grotere fysieke inspanningen die er tijdens het werk moeten worden geleverd
3. Het vaker verrichten van nacht en weekendprestaties en het ervaren van de daarbij horende sociale ongemakken.

Deze elementen zouden volgens de ministerraad vandaag opnieuw een bijkomende discriminatie te verantwoorden.

De zienswijze van de ministerraad m.b.t. de daadwerkelijk door hogere officieren / lagere officieren / basis en middenkader uitgeoefende functies en taken getuigt van een onvolledige kennis van het terrein m.b.t. de taken en functies die hogere officieren / lagere officieren / basis en middenkader in concreto uitoefenen.

Dat het niet zomaar een evidentie was te stellen dat de taken van officieren minder zwaar waren dan de taken die het basis- en middenkader uitoefenden, bleek uit het feit dat de lagere officieren bij de Rijkswacht een lagere pensioenleeftijd (54 jaar) hadden dan de leden van het basis en middenkader (56 jaar). M.a.w. zij die een hogere graad hadden en waarvan verwacht zou kunnen worden dat zij minder geconfronteerd werden met hogere beroepsrisico's, onderworpen werden aan lagere fysieke vereisten en lagere fysieke inspanningen, en minder nacht- en weekendprestaties dienden uit te oefenen, zijnde de officieren, hadden een lagere pensioenleeftijd van 54 jaar, dan de leden van het basis- en middenkader die een hogere beroepsrisico liepen, onderworpen werden aan hogere fysieke vereisten en een grotere fysieke inspanningen dienden te leveren, en meer nacht- en weekendprestaties dienden uit te oefenen, die een hogere pensioenleeftijd hadden van 56 jaar. De door uw Hof in haar arrest van 2002 weerhouden criteria/elementen die het verschil in pensioenleeftijd zouden kunnen verantwoorden, zijn dan ook niet zo evident toepasbaar op de bestaande categorieën, ingedeeld volgens hun graad.

Daarnaast miskent de ministerraad de evolutie die heeft plaatsgevonden sinds 2001 m.b.t. de taken en functies die in concreto worden uitgeoefend door officieren / lagere officieren en het leden van het basis- en middenkader.

Het onderscheid in zwaarte van taken, beroepsrisico's, fysieke vereisten tussen officieren en leden van het basis- en middenkader is sinds 2001 fundamenteel gewijzigd, o.m. ten gevolge van de zogenaamde rode en oranje lopers. Ingevolge de wijzigingen door de wet van 2 juni 2006 waarbij artikel XII.VII.16 quinquies werd ingevoegd in het K.B. van 30 maart 2001 (rechtspositieregeling politiediensten) konden veel leden van het middenkader gepromoveerd worden tot officier zonder dat hun functie en taak

werkelijk veranderde en waarbij zij als officier een zelfde inzetbaarheid diende te behouden als de leden van het middenkader. Het massaal benoemen tot officier van leden van het midden- en basiskader had tot gevolg dat vele officieren taken uitvoerden die voorheen werden uitgevoerd door leden van het middenkader. Hierdoor stonden officieren bloot aan de hogere beroepsrisico's, sociale ongemakken, bijzondere fysieke vereisten, nacht- en weekendprestaties, fysieke inspanningen,, die voorheen werden gedragen door het middenkader.

Ter illustratie wordt aan deze memorie van antwoord het organogram van de lokale politie Beveren (BZ 5430) gehecht.

Bij de functie wordt in kleur aangeduid of de betrokken functie een operationele (rood) dan wel niet-operationeel (groen) karakter bezit.

Eveneens wordt aangeduid welke leden van het korps een wachtrol vervullen (1 maal om de 6 weken vervullen deze personen een wachtrol en kunnen opgeroepen worden om te worden ingezet operationeel op het terrein).

Uit de invulling blijkt dat de commissarissen van politie, naast hun administratieve taken in meer of in mindere mate operationele activiteiten uitoefenen.

Eveneens blijkt uit dit organogram dat leden van het midden- en basiskader (INP en HINP) taken uitoefenen die geenszins operationeel zijn.

In de praktijk gebeurt het dat onder de leiding van een hoofdinspecteur-politie (middenkader) politie-commissarissen (officieren), taken en functies uitoefenen. In de praktijk draaien sommige commissarissen (officieren) met de functie sectiechef van een gespecialiseerde sectie of commissarissen die lid zijn van zo een sectie, volledig mee met het operationele werk, met o.m. permanente diensten, confrontatie met hogere beroepsrisico's, grotere sociale ongemakken, verhoogde fysieke vereisten, ...

De permanentiedienst van een sectiechef is bovendien zwaarder aangezien, naast analoge of dezelfde taken en functies, deze officieren een grotere verantwoordelijkheid dragen dan de leden van het basis- en middenkader. Zij kunnen op het gebied van de beroepsrisico's, praktijk, fysieke vereisten, fysieke inspanningen, nacht- en weekendwerk en de daaruit voortvloeiende sociale ongemakken volledig worden gelijkgesteld met leden van het middenkader.

Ter illustratie wordt bij de memorie van antwoord het organogram van de lokale politie Brugge bijgevoegd, waaruit blijkt dat commissarissen (in het rood en groen aangeduid) werken als teamleden en niet als teamchefs.

Eveneens moet gewezen worden op de "*calogisering*" waarbij wordt gepoogd om zowel de leden van het midden- en basiskader als de officieren, operationele taken te laten uitvoeren en waarbij wordt gepoogd om administratief niet-operationele taken te laten uitvoeren door calog-aangestelden.

Op al de criteria die uw Hof in 2002 aanhield als verantwoording voor het onderscheid van 2 jaar in pensioenleeftijd heeft er zich een evolutie voorgedaan waarmede de ministerraad geen rekening houdt, en waarbij moet worden vastgesteld dat het verschil in takenpakket niet alleen verkleind is, doch in vele gevallen verdwenen is. Het onderscheid in graad is thans niet meer bepalend om te weerhouden dat er een verschil in beroepsrisico, ongemakken, fysieke vereisten, nacht- en weekendwerk, fysieke inspanningen, .. doch wel het verschil in de effectief uit te voeren taken, opdrachten en functies.

Zo zijn er HINP-agenten (middenkader) die louter ontvangst- en bureauactiviteiten uitoefenen en nooit een operationele opdracht uitvoeren. Daartegenover staan commissarissen van interventie-eenheden die dagdagelijks hogere beroepsrisico's, grotere sociale ongemakken, ... ondergaan.

Desondanks wordt het onderscheid gesteund op de graad in de pensioengerechtigde leeftijd vergroot zonder enige nieuwe of bijkomende verantwoording.

De door de ministerraad aangehaalde elementen hebben uw Hof ertoe gebracht om in 2002 een verschil van 2 jaar in vervroegde pensioenleeftijd als een verantwoorde ongelijkheid te aanvaarden. Deze elementen vormen vandaag, 2013, echter geen verantwoording voor een substantiële vergroting van dit verschil tot 7 jaar m.b.t. de vervroegde pensioenleeftijd.

14. Bovendien is het zo dat heel wat officieren (niet ex-Rijkswachters) lange tijd van hun carrière deel hebben uitgemaakt van het basis en midden kader (en op pensioen hadden kunnen gaan op 58 jaar) . Zij hebben vaak een promotie aan het einde van hun carrière aanvaard wetende dat dit zou betekenen dat ze 2 jaar langer zouden moeten werken (pensioen officieren 60 jaar). Ze hadden duidelijk de verwachting van op pensioen te kunnen gaan op 60 jaar. Aan de verwachting van deze officieren, in tegenstelling tot andere officieren, wordt afbreuk gedaan daar deze officieren thans te horen krijgen dat ze 4 tot 7 jaar (tot 62 of 65 jaar) langer zullen moeten werken. Deze officieren zijn alleszins voor het deel van hun carrière als leden van het basis- en middenkader onderworpen geweest aan de zwaardere vereisten die volgens uw Hof recht geven op een vroegere pensioenleeftijd.

15. Voor wat betreft het onderscheid in voorwaarde voor vervroegde oppensioenstelling met het CALog-personeel is het duidelijk dat op geen enkele manier wordt aangetoond dat de fysieke vereisten, beroepsrisico's of sociale ongemakken dermate zijn vergroot dat dit een vergroting van het verschil in pensioenleeftijd met CALog personeelsleden tot wel 7 jaar verantwoord. (58 jaar – 65 jaar)

16. Verder beweert de ministerraad dat er geen sprake zou zijn van een substantiële vergroting van het verschil. Voor een heel aantal officieren en CALog personeelsleden is er echter wel degelijk sprake van een substantiële vergroting van het verschil tot wel 7 jaar. Dit is meer dan een verdrievoudiging van het bestaande verschil. En dit is inderdaad niet alleen het gevolg van het optrekken van de leeftijdvereiste maar ook van het optrekken van de vereiste aantal dienstjaren van 5 naar 40 dienstjaren. Daar waar het vereiste aantal dienstjaren voor het vervroegd pensioen van leden van het basis en middenkader ongewijzigd op 20 dienstjaren blijft.

17. Onder randnummer 154 stelt de ministerraad dat er theoretisch zelfs helemaal geen vergroting van het verschil plaatsvindt aangezien er vroeger theoretisch ook verschillen tot 7 jaar mogelijk waren. Dit is uiteraard niet correct. Men vergelijkt hier officieren met een uitzonderlijk korte carrière met leden van het basis en middenkader die op hun 58ste beschikken over 20 dienstjaren. Zoals hierboven onder randnummer 12 reeds uiteengezet is dit geen juiste vergelijking. Iedere officier met 20 dienstjaren op de leeftijd van 58 jaar kon op pensioen gaan op de leeftijd van 60 jaar.

Conclusie

18. Er is wel degelijk sprake van een niet verantwoorde bijkomende discriminatie tussen enerzijds de politieofficiëren, niet ex-Rijkswacht en het CALog personeel die niet als militairen bij de Rijkswacht waren geplaatst en anderzijds alle andere leden van de geïntegreerde politie. Zonder enige verantwoording wordt de pensioenleeftijd van de politieofficiëren, niet ex-Rijkswacht en het CALog personeel die niet als militairen bij de Rijkswacht waren geplaatst, opgetrokken met 2 jaar daar waar al de andere leden van de geïntegreerde politie vrijgesteld blijven van de verhoging van de pensioenleeftijd en de vereiste van het aantal dienstjaren.

Zoals zou kunnen worden afgeleid uit de beleidsnota van de minister van pensioenen, kunnen de verworven rechten uit een lang geleden verleden niet worden ingeroepen om een bijkomend verschil in behandeling te verantwoorden.

19. Ten slotte wensen de verzoekende partijen nog te wijzen op de zienswijze van de minister van binnenlandse zaken, mevrouw MILQUET, zoals die werd verwoord door mevrouw de minister in de commissie voor binnenlandse zaken, de algemene zaken en het openbaar ambt van woensdag **25 april 2012** en dit naar aanleiding van een vraag van mevrouw Jacqueline GALANT (aangaande de thans ingetrokken wet van 28 december 2011). Mevrouw GALANT wees in haar vraag uitdrukkelijk naar aangevochten discriminaties.

« (...) En effet, en 2001, les officiers issus de la gendarmerie avaient conservé le droit à une pension anticipée à l'âge de 54 ans, tandis que leurs collègues officiers issus de la PJ ou des polices communales n'avaient la possibilité de partir que six ans plus tard. Cette décision avait suscité beaucoup de remous. La nouvelle loi postpose le départ « anticipé » à 62 ans, voire à 65 ans dans le cas de nombreux officiers. Ceux-ci se sentent laissés pour compte parce qu'issus de la PJ, des polices communales, voire parce qu'ils sont entrés en service et qu'ils ont été nommés officiers depuis la réforme.

Ces membres des cadres opérationnel héritent du même statut que celui qui est applicable aux membres du cadre administratif. Pour les officiers de l'ex gendarmerie, en revanche, rien ne change. Leur ancien régime de pension anticipée est conservé intégralement, ce qui pousse à onze ans la différence entre officiers de la même police. De fait, cette différence de de traitement pourrait amener certains policiers à introduire des recours juridictionnelle (...) »

(Parl. St. Kamer, CRIV 53, COM 464)

Vrije vertaling :

« (...)De officieren van de Rijkswacht hebben in 2001 hun pensioenrechten immers kunnen behouden op de leeftijd van ten vroegste 54 jaar, daar waar hun collega's officieren afkomstig van de gp of van de lokale politie slechts 6 jaar later op pensioen konden gaan. Die beslissing heeft veel opschudding veroorzaakt. De nieuwe wet stelt de pensioenleeftijd uit naar "ten vroegste" 62 jaar, 65 jaar in het geval van heel wat officieren. Zij voelen in de steek gelaten omdat ze afkomstig zijn van de gp, lokale politie, of omdat ze slechts zijn ingetreden of benoemd na de hervorming.

Die leden van het operationeel kader vallen onder het zelfde statuut als de leden van het administratief kader. Voor de officieren ex-rijkswachters veranderd er daarentegen niets. Hun oude pensioenregeling blijft integraal behouden waardoor het verschil in pensioenleeftijd tussen officieren van dezelfde politie oploopt tot 11 jaar. Het staat vast dat dit verschil in behandeling een aantal agenten zal aanzetten instellen van juridische procedures.

(...) »

De minister antwoorde als volgt :

« (...) »

Nous n'avons absolument pas changé pour une question de rapidité, même si l'idéal eût été de repartir d'une feuille blanche afin de créer un système qui ne comporte pas de discrimination. Certaines discriminations sont absurdes, dont celle que vous évoquez. (...) »

(Parl. St. Kamer, CRIV 53, COM 464)

Vrije vertaling

“(…)”

We hebben er niets aan veranderd aangezien het snel moest gaan, zelfs indien het ideaal was geweest indien we met een schone lei waren begonnen door een systeem te creëren zonder discriminaties. Enkele discriminaties zijn absurd, onder meer degene waar u op wijst. (...)”

Verzoekende partijen vragen zich af hoe de ministerraad nog kan beweren dat er geen sprake is van een niet verantwoorde discriminatie wanneer de minister van binnenlandse zaken, namens de regering, in de commissie “voor binnenlandse zaken, de algemene zaken en het openbaar ambt” stelt dat het gaat om een **absurde discriminatie die beter zou worden weggewerkt**.

Als verantwoording voor het feit dat deze discriminatie niet was weggewerkt in de wet van 28 december 2011 was **de “tijdsdruk”**.

Voor zover de tijdsdruk als enige verantwoording zou kunnen gelden voor het niet wegwerken van een absurde discriminatie, moet worden gesteld dat deze tijdsdruk geenszins meer als verantwoording kan ingeroepen worden voor het niet wegwerken van de absurde discriminatie in de wet van 13 december 2012. Een jaar is alleszins voldoende om, ook in een complexe aangelegenheid, een absurde discriminatie weg te werken.

OM DEZE REDENEN

BEHAGE HET HET GRONDWETTELIJK HOF

Het verzoekschrift tot vernietiging van de wet van 13 december 2012 houdende diverse wijzigingsbepalingen betreffende de pensioenen van de overheidssector en in het bijzonder artikel 2 wet van 13 december 2012 houdende diverse wijzigingsbepalingen betreffende de pensioenen van de overheidssector ontvankelijk en gegrond te verklaren, minstens in zoverre dit artikel 2 van toepassing is op de politieofficiëren die op datum van 30 april 1999 niet tot de Rijkswacht behoorden en de na 01 april 2001 genoemde politieofficiëren van de geïntegreerde politie.

Het verzoek tot vernietiging van de wet van 13 december 2012 houdende diverse wijzigingsbepalingen betreffende de pensioenen van de overheidssector en in het bijzonder artikel 3 van wet van 13 december 2012 houdende diverse wijzigingsbepalingen betreffende de pensioenen van de overheidssector ontvankelijk en gegrond te verklaren, minstens in zoverre dit artikel in het tweede lid vermeldt dat de politieofficiëren en CALog personeelsleden van de geïntegreerde politie die op datum van 30 april 1999 niet tot de Rijkswacht behoorden en de na 01 april 2001 benoemde politieofficiëren onderworpen zijn aan de in artikel 46 § 1, eerste lid, 1° van de wet van 15 mei 1984 voorziene regeling.

Gedaan te Antwerpen, november 2013

Voor verzoekende partijen,
Hun raadsman,

P. VAN DER STRATEN
Advocaat

Aangehechte bijlage

1. Organogram Federale Gerechtelijke Politie Brugge
2. Organogram Lokale Politie Dendermonde